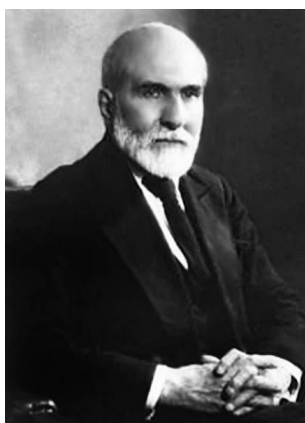

Ю. М. Кочубей, Л. В. Матвеева

Кезма Тауфік Гаврилович

КЕЗМА Тауфік Гаврилович (справж. – Тауфік Джубраїл; 07. 07. 1882, Дамаск – 09. 04. 1958, Київ) – мовознавець-арабіст. Доктор богослов'я (1906). Закін. Київ. духовну академію (1906). Від 1907 – пом. проректора Університету св. Володимира у Києві. Одночасно від 1913 – викладач араб. мови у ВШ Києва. Досконало володів рос., церк.-слов'ян., грец., лат., турец., давньоєвр., перс., укр. мовами. Знання фарсі удосконалював 1913 у Персії. Від 1918 – викладач Близькосхід. інституту (згодом Інститут зовн. зносин). 1924–25 – викладач араб. мови у Київ. торг.-пром. технікумі. 1920–30 – науковий співробітник Кабінету арабо-іран. філології при ВУАН. 1934 – препаратор, від 1936 – ст. препаратор, від 1937 – лаборант Київ. індустр. інституту. 1939–52 – викладач Київ. університету. 1942 – зав. 6-ки араб. мови Київ. нар. видавництва. Упорядкував давні араб. рукописи у фондах НБУВ. Переклав араб. рукописи та нар. оповідання, зібрані А. Кримським у Сирії та Палестині. Заст. голови київ. філії Всеукр. наук. асоц. сходознавства (1926–31). Переклав повість «Джелаль Халид» М. Ахмеда ас-Сейїда, оповідання Мухамеда Теймура, зб. новел «Что видят глаза» М. Нуайме. Низку перекладів російською мовою опубл. у зб. «Ливанские новеллы» (Москва, 1959) М. Нуайме. Автор статей про А. Кримського, І. Крачковського, В. Бартольда, С. Ольденбурга та ін. У араб. журналах публікував матеріали про розвиток сходознавства в Україні.

Основні праці

Сборникъ турецкихъ рассказовъ и пословицъ съ спеціальнымъ к нимъ словаремъ: Пособ. для чтенія. К., 1918 (співавтор); Оповідання арабського історика Абу-Шоджі Рудраверського XI ст. про те, як охрестилась Русь. К., 1927; Элементарные основы грамматики арабского

языка в популярном изложении: Учеб. К., 1928; Выдающийся арабист // Сов. Украина. 1941. № 3.

Рекомендована література

1. Ковалівський А. Тауфік Гаврилович Кезма // УІЖ. 1958. № 4;
2. Т. Г. Кезма: [Некролог] // Сов. востоковедение. 1958. № 4;
3. Кочубей Ю., Матвеева Л. Тауфик Гаврилович Кезма // Близькосхід. кур'єр. 1998. № 2.

Бібліографічний опис:

Кезма Тауфік Гаврилович / Ю. М. Кочубей, Л. В. Матвєєва // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-11680>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).